

REVIZIJSKO POROČILO O PRAVILNOSTI DOLOČANJA IN
IZPLAČEVANJA PLAČ V LETIH OD 2001 DO 2003
V JAVNEM ZAVODU MESTNE LEKARNE

*Bedimo
nad potni
javnega
denarja*

POSŁANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

**REVIZIJSKO POROČILO O PRAVILNOSTI DOLOČANJA IN
IZPLAČEVANJA PLAČ V LETIH OD 2001 DO 2003
V JAVNEM ZAVODU MESTNE LEKARNE**

Številka: 1213-9/2005-21

Ljubljana, 7. junija 2006

Računsko sodišče je revidiralo *pravilnost določanja in izplačevanja plač v javnem zavodu Mestne lekarne*, ki opravlja lekarniško dejavnost kot javno službo.

Cilj revizije je bil podati mnenje o pravilnosti določanja in izplačevanja plač v letih 2001 do 2003.

Računsko sodišče je o *pravilnosti določanja in izplačevanja plač v javnem zavodu Mestne lekarne* izreklo *negativno mnenje*, ker je ugotovilo pomembne nepravilnosti pri določanju in obračunavanju osnovne plače, dodatkov in delovne uspešnosti.

Med ugotovljenimi nepravilnostmi so bile pomembnejše zlasti naslednje:

- zavod je zaposlene razporejal na delovna mesta in jim določal količnike osnovne plače na podlagi Pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ter Pravilnika o določanju plač, ki ju ni sprejel svet zavoda;
- pri obračunu plač zavod ni uporabil izhodiščne plače določene v Zakonu o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti, zato je zaposlenim izplačal 167.331 tisoč tolarjev osnovne plače preveč;
- pri določanju in obračunavanju dodatka za vplive delovnega okolja in obremenitve pri delu, dodatka za posebne obremenitve in odgovornosti, dodatka na tarifno skupino, dodatka za delo v manj ugodnem delovnem času in dela v času dežurne službe zavod ni upošteval omejitev KPDZSV in Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti ter pri obračunu plač ni uporabil izhodiščne plače določene v ZRPJZ, zato so zaposleni prejeli 89.515 tisoč tolarjev preveč dodatkov;
- pri obračunu plač zavod ni uporabil izhodiščne plače določene v ZRPJZ, zato je direktorici izplačal preveč osnovne plače v znesku 5.462 tisoč tolarjev in delovne uspešnosti v znesku 3.941 tisoč tolarjev;
- pri določanju in obračunavanju dodatka za zahtevnost in izpostavljenost dela, korekcijskega dodatka ter dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času direktorice zavod ni upošteval KPDZSV in Zakona o delovnih razmerjih ter pri obračunu plač ni uporabil izhodiščne plače določene v ZRPJZ, zato je direktorici izplačal 4.695 tisoč tolarjev preveč dodatkov.

Računsko sodišče je posebej opozorilo, da je svet zavoda pri odločanju o delovni uspešnosti direktorice v letih 2001 in 2002 dve merili ovrednotil v nasprotju z določili Odredbe o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev lekarn, v letu 2003 pa tri merila ovrednotil v nasprotju z določili Pravilnika o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev lekarn, kar ni v skladu s tretjim odstavkom 17. člena ZRPJZ.

Kljub temu, da je zavod že med izvajanjem revizije nekatere nepravilnosti odpravil, je računsko sodišče zahtevalo *predložitev odzivnega poročila*. Zavod mora izkazati ukrepe, ki jih je sprejel za odpravo nepravilnosti pri razporejanju zaposlenih in določitvi količnikov osnovne plače delovnih mest, pri določanju obsega

sredstev in dela plače iz naslova delovne uspešnosti zaposlenih, pri določanju in obračunavanju dodatka za vplive delovnega okolja in obremenitve pri delu, dodatka za posebne obremenitve in odgovornosti ter dodatka na tarifno skupino. Poleg tega mora zavod zagotoviti pravilno določanje in obračunavanje dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času in delo v času dežurne službe zaposlenih in direktorice.

KAZALO

1. UVOD	7
1.1 OSNOVNI PODATKI O ZAVODU.....	7
1.2 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	8
2. UGOTOVITVE	10
2.1 OSNOVNI PODATKI O POSLOVANJU ZAVODA V LETIH 2001, 2002 IN 2003.....	10
2.2 STROŠKI DELA.....	11
2.2.1 Plače zaposlenih.....	13
2.2.1.1 Osnovna plača.....	13
2.2.1.2 Del plače za delovno uspešnost	15
2.2.1.3 Dodatki.....	16
2.2.2 Plača direktorice.....	17
2.2.2.1 Osnovna plača.....	17
2.2.2.2 Del plače za delovno uspešnost	18
2.2.2.3 Dodatki.....	19
3. MNENJE	21
4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	23

1. UVOD

Revizijo pravilnosti določanja in obračunavanja plač v Javnem zavodu Mestne lekarne, Šutna 7, Kamnik (v nadaljevanju: zavod) v letih 2001 do 2003 smo izvedli na podlagi ZRacS-1 ter Sprememb in dopolnitev Programa dela za izvrševanje revizijske pristojnosti Računskega sodišča Republike Slovenije v letu 2005. Sklep o izvedbi revizije¹ je bil izdan 25. 11. 2005.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti določanja in obračunavanja plač v letih 2001 do 2003.

Za doseg tega cilja smo preverili skladnost določanja in izplačevanja plač v zavodu s predpisi, ki veljajo za zavod kot posrednega uporabnika proračuna.

1.1 Osnovni podatki o zavodu

Zavod so ustanovile Občina Domžale, Občina Kamnik, Občina Litija in Občina Mengeš z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Mestne lekarne² (v nadaljevanju: odlok), s katerim je prenehala veljati odločba Okrajnega ljudskega odbora Kamnik o ustanovitvi Lekarne Kamnik³. Zavod je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani, s sklepom Srg 8502/00 z dne 21. 9. 2000, pod vložno številko 1/00987/00. Statut zavoda, ki ga je 29. 3. 2001 sprejel svet zavoda, še ni veljaven, ker Občina Litija še ni dala soglasja.

Zakon o lekarniški dejavnosti⁴ (v nadaljevanju: ZLD) določa, da je lekarniška dejavnost del zdravstvene dejavnosti, ki zagotavlja preskrbo prebivalstva ter zdravstvenih zavodov in drugih organizacij z zdravili. Preskrba z zdravili obsega izdajo zdravil na recept in brez recepta ter magistralno pripravo zdravil. Zavod opravlja poleg lekarniške dejavnosti še:

- preskrbo s pomožnimi zdravilnimi sredstvi, ortopedskimi pripomočki, sredstvi za nego in drugimi sredstvi za varovanje zdravja,
- izdajanje veterinarskih zdravil,
- izdelovanje in preverjanje kakovosti zdravil in pomožnih zdravilnih sredstev,
- svetovanje pri predpisovanju in uporabi zdravil.

¹ Št. 1213-9/2005-2.

² Uradni list RS, št. 28/00.

³ Št. 1/6-7322/1 z dne 30. 12. 1948.

⁴ Uradni list RS, št. 9/92, 38/99, 2/04.

Navedene dejavnosti zavoda opravlja v sedmih lekarnah in lekarniški podružnici, vendar Lekarna Radomlje in Lekarniška postaja Moravče nista navedeni v odloku.

Organi zavoda so: svet zavoda, direktor in strokovni svet zavoda.

Zavod upravlja *svet zavoda*, ki ga sestavlja devet članov, in sicer štirje predstavniki ustanoviteljev, štirje predstavniki delavcev zavoda in predstavnik Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS).

Direktor predstavlja in zastopa zavod, organizira in vodi delo zavoda ter je odgovoren za strokovnost in zakonitost dela zavoda.

Strokovni svet sestavljajo upravniki vseh organizacijskih enot in direktor, ki ga vodi.

Odlok v 15. členu določa, da zavod pridobiva sredstva za izvajanje dejavnosti:

- od ZZZS za opravljene storitve,
- iz proračunov ustanoviteljic,
- s prodajo blaga in storitev,
- z dotacijami, darili in iz drugih virov.

Glede na določila 16. člena odloka zavod presežek prihodkov, dosežen pri opravljanju dejavnosti javne službe, lahko porabi le za opravljanje dejavnosti, za katero je ustanovljen. Z ostalimi presežki, ki jih zavod pridobi na drug način, razpolaga samostojno. Zavod primanjkljaj sredstev krije s prihodki iz dejavnosti, ki ni javna služba. Če ti prihodki ne zadoščajo, se način kritja tega primanjkljaja določi v soglasju z ustanoviteljicami.

Povprečno⁵ je bilo v zavodu 51 zaposlenih v letu 2001 in 2002 ter 53 zaposlenih v letu 2003.

Odgovorni osebi zavoda v obdobju, na katerega se nanaša revizija in med izvajanjem revizije, sta bila:

- Tanja Lajovic, mag. farm., v. d. direktorja od 30. 3. 2000 do 11. 9. 2001, direktorica zavoda od 12. 9. 2001 do 11. 9. 2005 in v. d. direktorja od 12. 9. do 4. 10. 2005⁶,
- Dionizij Petrič, mag. farm., direktor zavoda od 5. 10. 2005 dalje.

1.2 Obrazložitev revizije

Z revizijo smo preverili skladnost določanja in obračunavanja plač v zavodu s predpisi. Preverjali smo pravilnost ravnanja zavoda pri zaposlovanju in razporejanju delavcev na delovna mesta, določanje osnovnih plač, dela plače za delovno uspešnost in dodatkov. Preverili smo sistem obračunavanja plač in ugotovitve potrjevali na nestatistično izbranem vzorcu izplačil.

⁵ Na podlagi stanja konec meseca (vir: poslovna poročila za leta 2001, 2002, 2003).

⁶ V nadaljevanju uporabljamo enotni pojem direktorica, ki zajema čas opravljanja funkcije direktorice in v. d. direktorice.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju plač in drugih stroškov dela smo upoštevali predpise, ki urejajo posamezno področje, predvsem pa Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju: ZRPJZ)⁷, Zakon o delovnih razmerjih (v nadaljevanju: ZDR iz leta 1990)⁸, Zakon o delovnih razmerjih (v nadaljevanju: ZDR)⁹, Kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: KPND)¹⁰ in Kolektivno pogodbo za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (v nadaljevanju: KPDZSV)¹¹.

⁷ Uradni list RS, št. 18/94, 13/95, 36/96.

⁸ Uradni list RS, št. 14/90, 5/91, 29/92, 71/93, 2/94, 12/99.

⁹ Uradni list RS, št. 42/02.

¹⁰ Uradni list RS, št. 18/91-I, 53/92, 34/93, 3/98.

¹¹ Uradni list RS, št. 15/94, 57/95, 19/96, 56/98, 76/98, 102/00, 62/01.

2. UGOTOVITVE

2.1 Osnovni podatki o poslovanju zavoda v letih 2001, 2002 in 2003

Tabela 1: Prihodki in odhodki po vrstah dejavnosti za obdobje 2001 do 2003

v tisoč tolarjih

	Leto 2001 (2)	Leto 2002 (3)	Leto 2003 (4)	Indeks 02/01 (5)=(3):(2)	Indeks 03/02 (6)=(4):(3)
(1)					
Celotni prihodki	2.887.602	3.199.434	3.634.503	111	114
Javna služba	2.552.342	2.860.260	3.205.642	112	112
Tržna dejavnost	335.260	339.174	428.861	101	126
Delež prihodkov tržne dejavnosti	11,6	10,6	11,8	91	111
Celotni odhodki	2.811.179	3.108.201	3.537.349	111	114
Javna služba	2.540.506	2.834.472	3.177.693	112	112
Tržna dejavnost	270.673	273.729	359.656	101	131
Delež odhodkov tržne dejavnosti	9,6	8,8	10,2	92	116
Presežek prihodkov nad odhodki	76.423	91.233	97.154	119	107
Javna služba	11.836	25.788	27.949	218	108
Tržna dejavnost	64.587	65.445	69.205	101	106
Delež presežka prihodkov tržne dejavnosti	84,5	71,7	71,2	85	99
Povprečno št. zaposlenih iz ur	47	50	51	106	102
Stroški dela	299.258	342.311	385.443	114	113

Vir: poslovna poročila zavoda za leta 2001, 2002 in 2003.

Zavod je pri razvrščanju prihodkov od poslovanja na javno službo in tržno dejavnost upošteval izhodišča, ki jih je oblikovala Lekarniška zbornice Slovenije¹². Med prihodke javne službe je štel prihodke od izdaje zdravil na recept, prodaje zdravil brez recepta, ki se dobijo samo v lekarnah, in izdelave magistralnih zdravil. Prihodke od financiranja je v letu 2001 uvrstil med prihodke od tržne dejavnosti, v letih 2002 in 2003 pa jih je delil v razmerju prihodkov od poslovanja obeh dejavnosti. Zavod je pri delitvi odhodkov na odhodke za opravljanje javne službe in odhodke za opravljanje tržne dejavnosti upošteval predvsem sodilo, izračunano iz razmerja med prihodki od poslovanja, doseženimi pri opravljanju posamezne vrste

¹² Izdelava zaključnega računa za leto 2000 z dne 16. 2. 2000.

dejavnosti. Izjemi sta nabavna vrednost prodanega blaga, kjer je zavod uporabil dejanske podatke, in davek od dobička, ki ga je v celoti razporedil med odhodke za opravljanje tržne dejavnosti¹³.

2.2 Stroški dela

Celotni odhodki zavoda so znašali 2.811.179 tisoč tolarjev v letu 2001, 3.108.201 tisoč tolarjev v letu 2002 in 3.537.349 tisoč tolarjev v letu 2003. Delež stroškov dela v celotnih stroških zavoda je znašal 10,6 odstotka v letu 2001, 11 odstotkov v letu 2002 in 10,9 odstotka v letu 2003.

Tabela 2: Stroški dela v letih 2001, 2002 in 2003

Stroški dela	v tisoč tolarjih				
	Leto 2001	Leto 2002	Leto 2003	Indeks 02/01	Indeks 03/02
Plače in nadomestila plač	228.106	258.673	291.415	113	113
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	36.272	41.657	46.843	115	112
Davek na izplačane plače	16.336	20.971	25.554	128	122
Drugi izdatki zaposlenim	6.623	7.349	8.057	111	110
Povračila stroškov zaposlenim	11.921	13.661	13.574	115	99
Skupaj	299.258	342.311	385.443	114	113

Vir: bruto bilance za leta 2001, 2002 in 2003.

Struktura stroškov dela se v letih 2001, 2002 in 2003 ni bistveno spreminjala.

¹³ Vir: poslovna poročila za leta 2001, 2002 in 2003.

Tabela 3: Plače in nadomestila plač v letih 2001, 2002 in 2003

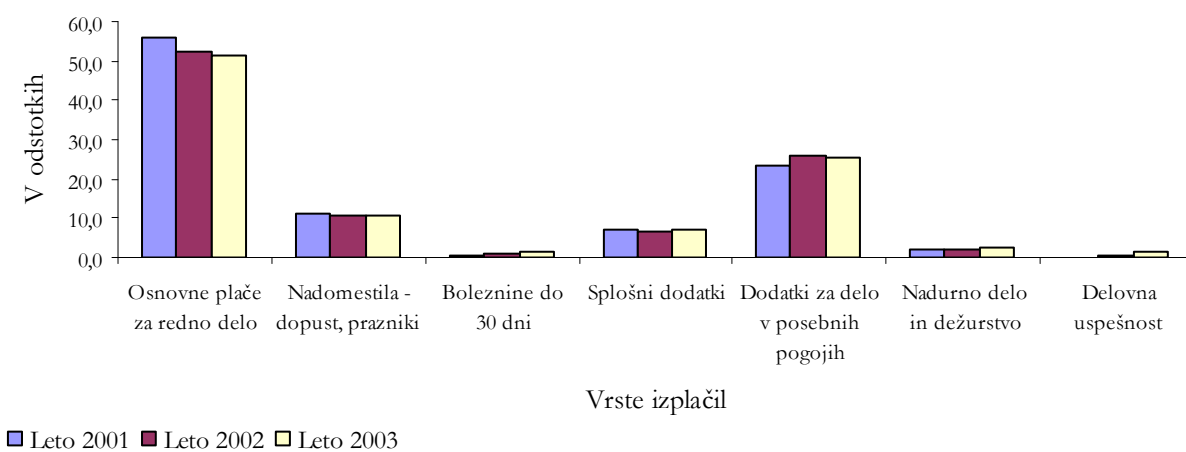
v tisoč tolarjih

Plače in nadomestila plač	Leto 2001	Leto 2002	Leto 2003	Indeks 02/01	Indeks 03/02
Osnovne plače za redno delo	127.284	135.672	150.271	107	111
Nadomestila - dopust, prazniki	25.012	28.020	30.542	112	109
Boleznine do 30 dni	1.383	3.215	3.753	232	117
Splošni dodatki	16.077	17.743	20.372	110	115
Dodatki za delo v posebnih pogojih	53.718	67.272	74.760	125	111
Nadurno delo in dežurstvo	4.632	5.318	7.229	115	136
Delovna uspešnost	0	1.433	4.488	-	313
Skupaj	228.106	258.673	291.415	113	113

Vir: bruto bilance za leta 2001, 2002 in 2003.

Največji delež plač in nadomestila plač so v letih 2001, 2002 in 2003 predstavljale obračunane osnovne plače za redno delo, dodatki za delo v posebnih pogojih ter nadomestila za odsotnost zaradi letnega dopusta in na dan praznika.

Slika 1: Struktura plač in nadomestila plač v letih 2001, 2002 in 2003

Vir: bruto bilance za leta 2001, 2002 in 2003.

2.2.1 Plače zaposlenih

2.2.1.1 Osnovna plača

2.2.1.1.a Ob uveljavitvi ZRPJZ leta 1994 je zavod predlog prve razporeditve zaposlenih, ki je vseboval predlagane količnike osnovne plače za vsa delovna mesta v zavodu, posredoval pristojnemu ministru, ki ga je potrdil 22. 3. 1995. Zavod je do 30. 11. 2000 zaposlenim določal količnike osnovne plače na podlagi prve razporeditve zaposlenih. Od 1. 12. 2000 naprej zavod razporeja zaposlene na delovna mesta in jim določa količnike osnovne plače na podlagi Pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest (v nadaljevanju: pravilnik o sistemizaciji)¹⁴ ter Pravilnika o določanju plač (v nadaljevanju: pravilnik o plačah)¹⁵. V pravilniku o sistemizaciji so opisi delovnih mest, del in nalog ter zahtev za opravljanje dela, v pravilniku o plačah pa so določeni osnovni količniki delovnih mest. Oba pravilnika je 1. 12. 2000 sprejela direktorica zavoda, kar ni v skladu z 10. členom odloka, ki določa, da splošne akte zavoda sprejema svet zavoda.

Razlike med prvo razporeditvijo zaposlenih in pravilnikoma se pojavljajo v nazivih in vrstah delovnih mest ter količnikih osnovne plače posameznega delovnega mesta. Razlog, ki ga zavod navaja za takšne spremembe, je bil sprejem Aneksa k KPDZSV¹⁶ (v nadaljevanju: aneks) v letu 1998. Aneks v 19. členu določa, da se priloga KPDZSV »Seznam tipičnih delovnih mest po tarifnih skupinah« dopolni z delovnima mestoma farmacevtski tehnik – izdaja zdravil B, C s količnikom 2,40 in diplomirani farmacevt – izdaja zdravil s količnikom 3,80. Zaradi ohranitve plačnih razmerij med zaposlenimi v zavodu je direktorica v pravilniku o plačah določila za en plačilni razred višji količnik, ne samo za delovni mesti farmacevtski tehnik in farmacevt receptar, ampak tudi za ostala delovna mesta.

Posledice, ki izhajajo iz uporabe obeh pravilnikov, se pojavljajo pri osnovni plači zaposlenih na delovnih mestih: lekarniška delavka I, glavni knjigovodja I, vodja finančno računovodske službe ter upravnik in namestnik upravnika male, srednje ali večje lekarne.

- Za delovni mesti lekarniška delavka I ter glavni knjigovodja I je direktorica določila najvišji možni količnik, ki ga za posamezno tarifno skupino dopušča KPDZSV v 69. členu, in ne količnikov, ki jih za posamezna tipična delovna mesta določata ZRPJZ v 9. členu oziroma KPDZSV v prvem odstavku 71. člena.
- V pravilniku o sistemizaciji je direktorica določila tudi delovna mesta¹⁷, ki niso zajeta v seznamu tipičnih delovnih mest v ZRPJZ in KPDZSV (v nadaljevanju: netipična delovna mesta). Za netipična delovna mesta, ki so bila določena že s prvo razporeditvijo zaposlenih, je direktorica povišala količnik osnovne plače za en plačilni razred. Za določitev količnika osnovne plače namestnika upravnika male oziroma večje lekarne sta bila uporabljena vmesna količnika oziroma plačilna razreda¹⁸, ki nista

¹⁴ Pravilnik o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest z dne 1. 12. 2000.

¹⁵ Pravilnik o določanju plač z dne 1. 12. 2000.

¹⁶ Uradni list RS, št. 76/98.

¹⁷ Vodja finančno računovodske službe, upravnik in namestnik upravnika male, srednje oziroma večje lekarne.

¹⁸ Količnik oziroma plačilni razred 3,90 in 4,10.

določena z ZRPJZ¹⁹. V skladu s 3. členom ZRPJZ se osnovna plača določi na podlagi izhodiščne plače za prvi tarifni razred, dogovorjene s kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti, ter količnikov, določenih s tem zakonom. Količnik osnovne plače delovnega mesta je odvisen od zahtevane stopnje strokovne izobrazbe in zahtevnosti dela. Količniki za določitev osnovne plače delovnih mest, ki niso določeni z zakonom, se sicer lahko določijo v splošnem aktu javnega zavoda, vendar je pri tem potrebno upoštevati količnike za določitev osnovne plače delovnih mest podobne stopnje zahtevnosti, ki jih določa zakon.

Pravilnika o sistemizaciji in pravilnika o plačah ni sprejel svet zavoda, zato je zavod od vključno 1. 12. 2000 naprej razporejal zaposlene na delovna mesta: lekarniška delavka I, glavni knjigovodja I, vodja finančno računovodske službe ter upravnik in namestnik upravnika male, srednje ali večje lekarne oziroma določal njihovo osnovno plačo brez ustrezne pravne podlage. Zaposlenim, ki jih je zavod razporedil na navedena delovna mesta, sta bila nepravilno določena dodatek za zahtevnost in izpostavljenost dela ter korekcijski dodatek, katerih višina je določena glede na plačilni razred zaposlenega, in previsoko obračunan dodatek za delovno dobo, za katerega je osnova za obračun osnovna plača zaposlenega.

2.2.1.1.b Zavod je v revidiranem obdobju pri obračunu plač uporabil osnovo, ki se je mesečno spreminjala in je znašala od 70.300 tolarjev do 96.361 tolarjev, povprečno pa 76.470 tolarjev. V 3. členu ZRPJZ je določeno, da se osnovna plača določi na podlagi osnove za obračun plač in količnikov, določenih v skladu s tem zakonom. Osnova za obračun plač je izhodiščna plača za I. tarifni razred, dogovorjena s KPND²⁰. Izhodiščna plača, določena na podlagi KPND, je znašala 48.317 tolarjev v letu 2001, 49.428 tolarjev v obdobju od januarja do julija 2002, 50.713 tolarjev v obdobju od avgusta do decembra 2002 ter 52.437 tolarjev v letu 2003, povprečno pa 50.239 tolarjev.

Zavod osnovo za obračun plač ni določil v skladu s 3. členom ZRPJZ, zato je bila osnovna plača zaposlenih obračunana nepravilno. Skupni znesek preveč izplačane osnovne plače ocenjujemo na 167.331 tisoč tolarjev.

Zavod meni, da tretji odstavek 16. člena odloka določa, da zavod z ostalimi presežki, ki jih pridobi na drug način (ne z opravljanjem javne službe), razpolaga samostojno. Odlok daje zavodu pooblastilo, da sam odloča o porabi dobička, ki ga ustvarja z opravljanjem tržne dejavnosti. Enakega stališča so tudi ustanovitelji, saj so ti v vseh dosedanjih sklepih oziroma soglasjih glede izplačila povečane delovne uspešnosti izrazili mnenje, da posebno dovoljenje ni potrebno (sklep Občine Mengeš z dne 12. 9. 2001, obvestilo Občine Litija z dne 8. 11. 2001, kot tudi soglasji Občine Domžale z dne 11. 4. 2005 in Občine Kamnik z dne 15. 11. 2005). Zavod meni, da ustanovitelji v okviru svojih pristojnosti s soglasji oziroma mnenji jasno izražajo voljo, da se odlok razlaga v smeri, da sme zavod brez posebnega soglasja gospodariti s presežkom, ki jih ustvarja z opravljanjem tržnega dela dejavnosti. Zavod tudi meni, da osnovna plača ni bila nepravilno določena, pač pa je v osnovno plačo zajeta tudi udeležba zaposlenih na presežku dohodkov iz opravljanja tržne dejavnosti in zato tudi dodatki niso bili nepravilno obračunani.

¹⁹ Količnik za določitev osnove plače zaposlenega je odvisen od količnika za določitev osnovne plače delovnega mesta oziroma količnika, ki ga lahko zaposleni pridobi z napredovanjem. ZRPJZ v drugem odstavku 6. člena določa, da se količniki za določitev osnovnih plač delovnih mest razvrščajo v tarifne skupine glede na stopnjo zahtevane strokovne izobrazbe. Znotraj tarifnih skupin se količniki razvrščajo v plačilne razrede, določene v tabeli, ki je sestavni del zakona. Višina količnika pomeni hkrati označbo plačilnega razreda. Zavod za določitev količnikov osnovne plače zaposlenih, ki so bili v revidiranem obdobju razporejeni na delovno mesto namestnik upravnika male ali srednje lekarne, ni uporabil plačilnih razredov, določenih v 6. členu ZRPJZ.

²⁰ V povezavi s 67. členom KPDZSV.

Zavod je dobil od občin ustanoviteljic odgovor, ki ga je interpretiral kot avtentično razlago odloka²¹, na podlagi zaprosila za izplačilo povečane delovne uspešnosti. Take razlage zato ni mogoče upoštevati kot podlago za določanje in obračunavanje osnovne plače ter dodatkov v nasprotju z izrecnimi določbami drugega in tretjega odstavka 3. člena ter drugega odstavka 20. člena ZRPJZ.

2.2.1.2 Del plače za delovno uspešnost

V revidiranem obdobju je osnova za obračun plač znašala od 145,5 do 183,7 odstotka, povprečno pa 152,2 odstotka izhodiščne plače za I. tarifni razred, dogovorjene s KPND.

Zavod je pojasnil, da je bila osnova za obračun plač sestavljena iz izhodiščne plače za negospodarstvo in iz dela plače, ki se nanaša na tržno dejavnost (delovna uspešnost). Osnova za določitev delovne uspešnosti so bili finančni in poslovni rezultati preteklega leta. Vodstvo je na začetku leta določilo višino delovne uspešnosti. Med letom je zavod mesečno analiziral finančne rezultate poslovanja. Na podlagi teh podatkov se je ocenjevala tekoča uspešnost poslovanja ter primernost višine izplačila delovne uspešnosti.

ZRPJZ v 18. členu določa, da lahko skupni obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti znaša največ tri odstotke sredstev za plače v javnem zavodu. Za leto 2003 je bilo v prvem odstavku 50. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju²² (v nadaljevanju: ZSPJS) določeno, da znašajo sredstva za delovno uspešnost dva odstotka letnih sredstev za plače. Javni zavodi, ki pridobivajo del sredstev s prodajo blaga ali storitev na trgu, lahko obseg sredstev za delovno uspešnost povečajo v soglasju z ustanoviteljem. Ugotovili smo, da zavod za revidirano obdobje ni pridobil ustreznih soglasij občin ustanoviteljic za izplačilo povečane delovne uspešnosti, zato bi lahko zaposlenim izplačeval delovno uspešnost v višini treh odstotkov sredstev za plače v letih 2001 in 2002 ter dveh odstotkov sredstev za plače v letu 2003.

Zavod je poudaril, da s povečano osnovno plačo zaposlenim ni izplačeval delovne uspešnosti v smislu prvega odstavka 18. člena ZRPJZ, ampak udeležbo na presežku sredstev iz opravljanja tržne dejavnosti. ZRPJZ v tretjem odstavku 18. člena določa, da lahko javni zavodi, ki pridobivajo del sredstev s prodajo blaga in storitev na trgu v soglasju z ustanoviteljem, povečajo obseg sredstev iz prvega odstavka tega člena. Po mnenju zavoda so občine ustanoviteljice dale dovoljenje že s samim odlokom, kasneje pa so to dovoljenje še enkrat potrdile v letu 2001.

Obvestila občin Domžale, Litija in Kamnik, ki jih je zavod prejel kot odgovor na vlogo za izdajo soglasja k izplačilu povečane delovne uspešnosti v letu 2001, niso v skladu z namenom 18. člena ZRPJZ, ki predstavlja tudi del izvrševanja ustanoviteljskih pravic občine. Zavod bi moral pridobiti soglasje ustanovitelja, v katerem bi bila določena višina in obdobje, za katero se dovoljuje izplačilo povečane delovne uspešnosti (takšno soglasje je za leto 2001 pridobil le od ene ustanoviteljice, Občine Mengeš). Glede na vse navedeno pa ocenjujemo, da so za ugotovljene nepravilnosti v določeni meri odgovorne tudi ustanoviteljice – občine Domžale, Litija in Kamnik.

²¹ Na tem mestu ne presojava ustreznosti navedene interpretacije.

²² Uradni list RS, št. 56/02.

2.2.1.3 Dodatki

Na podlagi prvega odstavka 19. člena ZRPJZ zaposlenim v javnih zavodih pripadajo dodatek za delovno dobo, dodatek za manj ugodne delovne pogoje, dodatek za delo v manj ugodnem delovnem času in drugi dodatki, določeni s kolektivno pogodbo, zakonom ali na njegovi podlagi izdanim predpisom. V skladu z 20. členom ZRPJZ se dodatki izplačujejo v višini, določeni s kolektivno pogodbo, zakonom ali na njegovi podlagi izdanim predpisom.

2.2.1.3.a Zavod je vsem zaposlenim, razen vodji finančno računovodske službe, obračunaval in izplačeval dodatek za vplive delovnega okolja in obremenitve pri delu v višini 0,10 količnika. Pri tem ni upošteval Dogovora o načinu realizacije 76. člena KPDZSV²³, ki so ga sklenili minister in pristojni sindikati. Delovnima mestoma pisarniški referent I in glavni knjigovodja I je določil dodatek v višini 0,10 količnika, čeprav ga dogovor za podobna delovna mesta ne določa. Ocenjujemo, da je bilo pisarniškem referentu I in glavnemu knjigovodji I v revidiranem obdobju izplačano 362 tisoč tolarjev preveč dodatka po 76. členu KPDZSV.

2.2.1.3.b Zavod je vsem zaposlenim, razporejenim na delovna mesta v tarifnih skupinah V do VII, obračunaval in izplačeval dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti. Višino dodatka je določil selektivno, glede na tarifno skupino, v kateri se nahaja posamezno delovno mesto. Pri tem je upošteval tudi zgornjo mejo dodatka, ki jo postavlja Dogovor o načinu realizacije 89.c člena KPDZSV²⁴, ki so ga sklenili minister in pristojni sindikati. Znotraj razpona, ki ga dopušča sklenjeni dogovor pa zavod ni dosledno upošteval usmeritev ministrstva in je posameznim delovnim mestom določil višji dodatek, kot izhaja iz dogovora. Delovnemu mestu glavni knjigovodja I je določil dodatek v višini 0,10 količnika namesto v višini 0,05 količnika, kot ga za primerljiva delovna mesta določa dogovor. Ocenjujemo, da je bilo glavnemu knjigovodji I nad omejitvijo, ki jo določa kolektivna pogodba, v revidiranem obdobju izplačanih 90 tisoč tolarjev.

2.2.1.3.c Aneks h KPND²⁵ iz leta 1995 v 2. členu določa, da zaposlenim, ki so razporejeni na delovna mesta v tarifnih skupinah I – IV, pripada *dodatek na tarifno skupino*. Zavod zaposlenim, ki so bili razporejeni na delovna mesta v tarifni skupini II, ni obračunal dodatka na tarifno skupino v višini 0,13 količnika.

2.2.1.3.d Opravljanje *dežurne službe* je zavod v revidiranem obdobju uredil s Programom izkoriščenosti delovnega časa. V njem je določeno, da se dežurstvo opravlja v treh lekarnah. V lekarnah Domžale in Litija je bila organizirana dežurna služba ob nedeljah in praznikih, od 9. do 12. ure oziroma od 10. do 12. ure. V lekarni Kamnik je bilo organizirano dežurstvo ob sobotah, od 17. do 20. ure, ter ob nedeljah in praznikih, od 9. do 12. ure.

²³ Dogovor o načinu realizacije 76. člena KPDZSV; 9. 4. 1996.

²⁴ Dogovor o načinu realizacije 89. c člena KPDZSV; 9. 4. 1996.

²⁵ Uradni list RS, št. 64/95.

Zavod dodatka za delo preko polnega delovnega časa v dežurstvu ni obračunal od osnove, določene v 83. členu KPDZSV. Kot osnovo je uporabil količnik osnovne plače 5,00 namesto urne vrednosti osnovne plače delavca, ki je dežurstvo opravljal. Za ure dežurstva, ki so sovpadale z nedeljo oziroma praznikom, zavod ni obračunal dodatka za delo v nedeljo oziroma na dan praznika iz 84. člena KPDZSV.

Delavcem, ki so opravljali dežurstvo na dan praznika med tednom, je zavod poleg plačila dela za učinkovite ure dežurstva neupravičeno obračunal tudi nadomestilo plače za te ure. ZDR iz leta 1990 je v 68. členu določal, da je delavec upravičen do nadomestila plače za praznike in dela proste dni, določene z zakonom, za čas dopusta, odsotnosti z dela zaradi bolezni oziroma nege družinskega člana, izobraževanja ter v drugih primerih, določenih z zakonom ali kolektivno pogodbo. Na podlagi 137. člena ZDR ima delavec pravico do nadomestila plače za čas odsotnosti z dela zaradi izrabe letnega dopusta, plačane odsotnosti zaradi osebnih okoliščin, izobraževanja, z zakonom določenih praznikov in dela prostih dni in ko delavec ne dela iz razlogov na strani delodajalca. Tudi KPDZSV določa, da pripada zaposlenemu nadomestilo plače le za dneve, ko bi moral delati, pa ne dela. Delavcu je pripadalo nadomestilo plače za tiste dni in za toliko ur, kolikor je znašala delovna obveznost na dan, ko zaradi opravičene odsotnosti z dela ni delal. Če zaposleni na dan praznika opravlja dežurstvo, niso izpolnjeni pogoji, ki jih za izplačilo nadomestila določajo predpisi. Glede na to, da je trajala dežurna služba na dan praznika manj ur, kot pa bi sicer trajalo redno delo zaposlenega na ta dan, bi lahko zavod izplačal le delno nadomestilo.

2.2.1.3.e Dodatki so bili obračunani nepravilno, ker je zavod za obračun plač uporabljal previsoko vrednost izhodiščne plače. Skupni znesek preveč izplačanih dodatkov ocenjujemo na 89.063 tisoč tolarjev.

2.2.2 Plača direktorice

2.2.2.1 Osnovna plača

Na podlagi soglasij ustanoviteljic je zavod 12. 9. 2001 z direktorico sklenil pogodbo o zaposlitvi, ki jo je za delodajalca podpisala predsednica sveta zavoda. Pred tem je imela direktorica plačo, določeno s pogodbo o zaposlitvi, ki jo je 25. 2. 1997 sklenila z Lekarno Kamnik. V obeh pogodbah o zaposlitvi je določen količnik za določitev osnovne plače v višini 5,75, kar je v skladu z odredbo ministrstva za zdravje iz leta 1994. Pogodbi o zaposlitvi nimata določb o tem, da direktorica v času opravljanja svoje funkcije opravlja tudi delo farmacevta.

Osnova za obračun plač ni bila določena v skladu s tretjim odstavkom 3. člena ZRPJZ, zato je bila osnovna plača direktorice obračunana nepravilno. Vrednost preveč izplačane osnovne plače ocenjujemo na 5.462 tisoč tolarjev.

Izplačila na postavki redno delo so bila za obdobje od januarja 2001 do vključno avgusta 2002 obračunana na podlagi količnika 8,62, ki je vseboval poleg količnika osnovne plače še delovno uspešnost. Od septembra 2002 dalje je bila delovna uspešnost izločena in obračunana kot posebna postavka na plačilni listi. Navedeno ni vplivalo na osnovno plačo, vplivalo pa je na tiste postavke, kjer je bila postavka rednega dela (v skupni višini 8,62 količnika) upoštevana kot osnova za izračun vrednosti teh postavk.

2.2.2.2 Del plače za delovno uspešnost

V skladu s tretjim odstavkom 17. člena ZRPJZ višino delovne uspešnosti direktorja zavoda določi svet zavoda na podlagi meril, ki jih določi pristojni minister. Minister za zdravje je leta 1994 izdal Odredbo o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev lekarn²⁶ (v nadaljevanju: odredba), ki jo je julija 2002 nadomestil s Pravilnikom o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev lekarn²⁷ (v nadaljevanju: pravilnik). Svet zavoda je odločal o deležu plače za delovno uspešnost direktorice ter potrdil, da direktorici pripada v letih 2001 in 2002 delovna uspešnost v višini 50 odstotkov²⁸, v letu 2003 pa v višini 80 odstotkov²⁹.

2.2.2.2.a Pri pregledu določanja dela plače za delovno uspešnost direktorice zavoda smo ugotovili, da svet zavoda ni uporabil predpisanih meril oziroma je merila uporabil v nasprotju z odredbo oziroma pravilnikom in s tem kršil tretji odstavek 17. člena ZRPJZ.

Svet zavoda je v letih 2001 in 2002 potrdil del plače za delovno uspešnost direktorice po kriteriju:

- stroškov poslovanja v višini 15 odstotkov, ki jo 3. člen odredbe predvideva za primer znižanja stroškov poslovanja za več kot 6 odstotkov glede na enako obdobje preteklega leta in
- prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu v višini 20 odstotkov delovne uspešnosti, ki jo 4. člen odredbe predvideva za primer, da delež prihodkov od prodaje na trgu znaša več kot 34 odstotkov poslovnih prihodkov.

Iz zapisnikov sej sveta je razvidno, da svet ni preveril, ali so se stroški dejansko znižali za več kot 6 odstotkov, ampak je določitev najvišje možne vrednosti (15 odstotkov) utemeljil s tem, da je kriterij stroškov nerealen. V zapisnikih sej sveta je navedeno, da je delež prihodkov od prodaje na trgu v letu 2000 oziroma 2001 znašal 44 oziroma 43 odstotkov. Zavod je delež prihodkov od prodaje na trgu ugotovil tako, da je pri delitvi celotnih prihodkov na prihodke iz javne službe in prihodke, pridobljene na trgu, upošteval enako metodologijo kot pri obračunu davka od dobička. Iz izkazov prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti za leto 2000 oziroma 2001 je razvidno, da je delež prihodkov od prodaje na trgu znašal 11,6 oziroma 10,6 odstotka.

Pri preveritvi izpolnjevanja kriterijev za določitev višine delovne uspešnosti v letu 2003 smo ugotovili, da je svet zavoda direktorici določil delovno uspešnost v višini 10 odstotkov, čeprav pogodbeno dogovorjeni program dela izražen v točkah ni bil dosežen v celoti, ampak samo 98-odstotno. Kvaliteto oskrbe prebivalstva z zdravili je svet ocenil pozitivno in na tej podlagi direktorici potrdil 5 odstotkov delovne uspešnosti. V 2. členu pravilnika je določeno, da nadzor nad kvaliteto oskrbe prebivalstva z zdravili izvajata ZZZS in Lekarniška zbornica Slovenije. Na podlagi 4. člena pravilnika je svet direktorici določil tudi 50 odstotkov poslovne uspešnosti, čeprav zavod ustanovitelja ni zaprosil za izdajo soglasja k izplačilu povečane delovne uspešnosti zaposlenih. V zapisniku seje sveta zavoda je navedeno, da po mnenju občin ustanoviteljic na podlagi odloka o ustanovitvi zavod samostojno razpolaga s sredstvi, pridobljenimi na trgu, zato je dopustno določiti poslovno uspešnost direktorice v višini 50 odstotkov. Namesto priznanih 80 odstotkov bi moral svet zavoda direktorici v skladu z merili iz pravilnika priznati le 15 odstotkov delovne uspešnosti.

²⁶ Uradni list RS, št. 62/94.

²⁷ Uradni list RS, št. 61/02.

²⁸ Zapisnika seje sveta zavoda z dne 29. 3. 2001 in 28. 2. 2002.

²⁹ Zapisnik seje sveta zavoda z dne 25. 2. 2003.

Direktorica je 24. 9. 2002 določila, da se ji s septembrom 2002 izplačilo plače uskladi s pravilnikom tako, da se na količnik osnovne plače direktorice (5,75) obračunajo še dodatki za pogoje dela v višini 2,10 količnika ter delovna uspešnost v višini 75 odstotkov. Navedeno je svet zavoda potrdil šele 25. 2. 2003³⁰. Direktorica si je določila za 25 odstotnih točk višji del plače za delovno uspešnost od tistega, ki ga je za leto 2002 svet zavoda potrdil 28. 2. 2002, kar predstavlja kršitev tretjega odstavka 17. člena ZRPJZ.

2.2.2.2.b Zavod je, pri plačah za januar 2001 do vključno avgust 2002, direktorici obračunaval delovno uspešnost tako, da je količnik osnovne plače direktorice 5,75 povečal za 50 odstotkov. Delovna uspešnost ni bila posebej izkazana na plačilni listi, ampak je bila zajeta v postavki redno delo. Od septembra 2002 dalje je bila delovna uspešnost izkazana kot posebna postavka na plačilni listi. Zavod je pri plačah za september 2002 do vključno februar 2003 direktorici obračunaval delovno uspešnost v višini 75 odstotkov osnovne plače, pri plačah za marec do vključno december 2003 pa v višini 80 odstotkov.

Del plače za delovno uspešnost je bil nepravilno obračunan, ker je zavod za obračun plač uporabljal previsoko vrednost izhodiščne plače. Ocenjujemo, da je bilo direktorici pri plačah za januar 2001 do vključno avgust 2002 iz tega naslova izplačano 1.345 tisoč tolarjev, pri plačah za september 2002 do vključno december 2003 pa 2.596 tisoč tolarjev več, kot je bilo določeno s sklepi sveta zavoda.

2.2.2.3 Dodatki

2.2.2.3.a Zavod je *dodatek za delovno dobo* obračunaval nepravilno, ker je za obračun plač uporabljal previsoko vrednost izhodiščne plače, za obdobje od 1. 1. 2001 do vključno 31. 8. 2002 pa tudi previsoko osnovo³¹. Ocenjujemo, da je bilo direktorici v revidiranem obdobju izplačano 1.487 tisoč tolarjev preveč dodatka za delovno dobo.

2.2.2.3.b *Dodatek za vplive delovnega okolja in obremenitve pri delu* je bil obračunan nepravilno, ker je zavod za obračun plač uporabljal previsoko vrednost izhodiščne plače. Ocenjujemo, da je bilo direktorici v revidiranem obdobju izplačano 95 tisoč tolarjev preveč dodatka za vplive delovnega okolja in obremenitve pri delu.

2.2.2.3.c *Dodatek za zahtevnost in izpostavljenost dela* je bil direktorici za obdobje od 1. 1. 2001 do 31. 8. 2002 obračunan v višini 1,82 količnika, kar je za 0,50 količnika preveč. Glede na določila 89. b člena KPDZSV je v tabeli količniku 5,75 najbližji količnik 5,60, temu količniku pa odgovarja dodatek za zahtevnost in izpostavljenost v višini 1,32 količnika. Dodatek je bil v revidiranem obdobju obračunan tudi od previsoke vrednosti izhodiščne plače. Skupno vrednost nepravilnosti ocenjujemo na 1.977 tisoč tolarjev.

2.2.2.3.d *Dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti* je bil obračunan nepravilno, ker je zavod za obračun plač uporabljal previsoko vrednost izhodiščne plače. Ocenjujemo, da je bilo direktorici v revidiranem obdobju izplačano 237 tisoč tolarjev preveč dodatka za posebne obremenitve in odgovornosti.

³⁰ V zapisniku seje z dne 25. 2. 2003 svet ugotavlja, da se je s septembrom 2002 izplačilo plače direktorice uskladilo s pravilnikom.

³¹ Količnik 8,62, ki je poleg količnika osnovne plače (5,75) vseboval še delovno uspešnost.

2.2.2.3.e *Korekcijski dodatek* je bil direktorici obračunan v višini 0,90 količnika za obdobje od 1. 8. 2001 do 31. 8. 2002 in v višini 0,43 količnika za obdobje od 1. 9. 2002 do 31. 12. 2003. Na podlagi KPDZSV je bilo direktorici v revidiranem obdobju, tj. za čas opravljanja funkcije direktorice, dopustno določiti le korekcijski dodatek v višini 0,43 količnika (področje dela strokovnih služb zavodov) oziroma v višini 0,60 količnika (področje farmacevtske dejavnosti)³². Dodatek je bil v revidiranem obdobju obračunan tudi od previsoke vrednosti izhodiščne plače. Ocena preveč izplačanega dodatka znaša 537 tisoč tolarjev.

Od aprila 2005 dalje zavod direktorici obračunava korekcijski dodatek v višini 0,60 količnika, kar je razvidno iz plačilnih list.

2.2.2.3.f Zavod je v revidiranem obdobju direktorici obračunal dodatek za delo preko polnega delovnega časa za 85 nadur. V pojasnilih je zavod navedel, da je do opravljanja 56 nadur prišlo zaradi priprave na popis in izobraževanja. V 49. členu ZDR iz leta 1990 in 143. členu ZDR so določeni pogoji, v katerih je dovoljeno delo organizirati kot delo preko polnega delovnega časa – pri pripravi na popis in izobraževanje ti pogoji niso bili izpolnjeni. Poleg tega je zavod uporabil za obračun plač previsoko izhodiščno plačo, v obdobju od 1. 1. 2001 do 31. 8. 2002 pa tudi previsoko osnovo³³. Ocenjeni znesek navedenih nepravilnosti v revidiranem obdobju znaša 353 tisoč tolarjev.

2.2.2.3.g Zavod je v revidiranem obdobju direktorici izplačal 26 tisoč tolarjev dodatka za izmensko delo za 84 ur dela. Direktorica je v tem času nadomeščala farmacevta v lekarni, zato bi moral zavod pri obračunu dodatka za izmensko delo upoštevati količnik, ki bi ga direktorica prejela za delo na delovnem mestu farmacevta, ne pa količnika osnovne plače direktorice. V pogodbi o zaposlitvi direktorice bi zavod moral določiti, da direktorica lahko opravlja delo farmacevta in količnik osnovne plače za to delo. Zavod bi ji moral za čas opravljanja dela na tem delovnem mestu dodatke in delovno uspešnost obračunati od osnove in v višini, ki bi ustrezala količniku osnovne plače farmacevta. Poleg tega dodatek ni bil obračunan pravilno, ker je zavod za obračun plač uporabljal previsoko vrednost izhodiščne plače. Ocenjujemo, da je bilo direktorici zaradi previsoke vrednosti izhodiščne plače izplačano 9 tisoč tolarjev preveč.

2.2.2.3.h *Dodatek za delo preko polnega delovnega časa v dežurstvu* (efektivne ure) ni bil obračunan pravilno, ker je zavod za obračun plač uporabljal previsoko vrednost izhodiščne plače. Poleg tega bi moral zavod pri obračunu dodatka upoštevati količnik, ki bi ga direktorica prejela za delo na delovnem mestu farmacevta, ne pa količnik 5,00³⁴. V revidiranem obdobju je zavod direktorici obračunal 36 ur dežurstva.

Zavod je z januarjem 2005 kot osnovo za obračun plač začel uporabljati izhodiščno plačo za I. tarifni razred, dogovorjeno s KPND. S tem je bil odpravljen tisti del nepravilnosti pri obračunu plač zaposlenih (točki 2.2.1.1.b in 2.2.1.3.e) in direktorice (točki 2.2.2.1 in 2.2.2.3), ki je izhajal iz uporabe previsoke vrednosti izhodiščne plače.

³² Glede na to, da je bila direktorica tudi strokovni vodja zavoda.

³³ Količnik 8,62, ki je poleg količnika osnovne plače (5,75) vseboval še delovno uspešnost.

³⁴ Količnik delovnega mesta farmacevta 3,80 + pet napredovanj.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnosti določanja in obračunavanja plač v Javnem zavodu Mestne lekarne v letih 2001, 2002 in 2003. Za pravilnost poslovanja je odgovorna direktorica zavoda. Naša naloga je na podlagi opravljenе revizije izreči mnenje o pravilnosti določanja in obračunavanja plač v letih 2001, 2002 in 2003.

Revidiranje smo načrtovali in izvedli v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij³⁵. Revizijski postopki so obsegali pridobivanje, pregledovanje, analiziranje in presojanje podatkov o določanju in obračunavanja plač ter dokumentiranje revizijskih ugotovitev. Preizkušanje smo izvajali po vnaprej pripravljenih revizijskih programih, v katerih smo upoštevali zakonske in druge predpise, ki urejajo določanja in obračunavanja plač v javnem zavodu. Menimo, da smo pridobili ustrezne in zadostne dokaze za izrek mnenja o pravilnosti določanja in obračunavanja plač v Javnem zavodu Mestne lekarne v letih 2001, 2002 in 2003.

Javni zavod Mestne lekarne je v letih 2001, 2002 in 2003 nepravilno določal in obračunaval plače v naslednjih primerih:

- zaposlene je razporejal na delovna mesta in jim določal količnike osnovne plače na podlagi Pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ter Pravilnika o določanju plač, ki ju ni sprejel svet zavoda. Pri določitvi količnikov osnovne plače delovnih mest ni upošteval Zakona o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju: ZRPJZ) in Kolektivne pogodbe za dejavnost zdravstva in socialnega varstva (v nadaljevanju: KPDZSV; točka 2.2.1.1.a);
- pri obračunu plač ni uporabil izhodiščne plače določene v ZRPJZ, zato je zaposlenim izplačal 167.331 tisoč tolarjev osnovne plače preveč (točka 2.2.1.1.b);
- pri določanju in obračunavanju dodatka za vplive delovnega okolja in obremenitve pri delu, dodatka za posebne obremenitve in odgovornosti, dodatka na tarifno skupino, dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času in delo v času dežurne službe ni upošteval omejitev KPDZSV in Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti. Pri obračunu plač ni uporabil izhodiščne plače določene v ZRPJZ. Zaposleni so prejeli 89.515 tisoč tolarjev preveč dodatkov (točke 2.2.1.3.a do 2.2.1.3.e);
- pri obračunu plač ni uporabil izhodiščne plače določene v ZRPJZ, zato je direktorici izplačal preveč osnovne plače v znesku 5.462 tisoč tolarjev in delovne uspešnosti v znesku 3.941 tisoč tolarjev (točki 2.2.2.1 in 2.2.2.2.b);

³⁵ Uradni list RS, št. 41/01.

- pri določanju in obračunavanju dodatka za zahtevnost in izpostavljenost dela, korekcijskega dodatka, dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času in delo v času dežurne službe direktorice ni upošteval KPDZSV in Zakona o delovnih razmerjih. Pri obračunu plač ni uporabil izhodiščne plače določene v ZRPJZ. Direktorici je izplačal 4.695 tisoč tolarjev preveč dodatkov (točke 2.2.2.3.a do 2.2.2.3.h);

zato je bilo po našem mnenju določanje in izplačevanje plač v Javnem zavodu Mestne lekarne v letih 2001, 2002 in 2003 v pomembnem neskladju s predpisi (*negativno mnenje*).

Opozarjamo še, da je svet zavoda pri odločanju o delovni uspešnosti direktorice v letih 2001 in 2002 dve merili ovrednotil v nasprotju z določili Odredbe o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev lekarn, v letu 2003 pa tri merila ovrednotil v nasprotju z določili Pravilnika o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev lekarn, kar ni v skladu s tretjim odstavkom 17. člena ZRPJZ (točka 2.2.2.2.a).

4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Javni zavod Mestne lekarne mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti. Zavod mora v odzivnem poročilu izkazati, da je:

- razporedil zaposlene in določil količnike osnovne plače na podlagi Pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ter Pravilnika o določanju plač, ki ju je sprejel svet zavoda (točka 2.2.1.1.a);
- pri določanju in obračunavanju dela plače iz delovne uspešnosti zaposlenih upošteval določbe tretjega odstavka 17. člena ter prvega in tretjega odstavka 18. člena ZRPJZ (točka 2.2.1.2);
- odpravil nepravilnosti pri določanju in obračunavanju dodatka za vplive delovnega okolja in obremenitve pri delu, dodatka za posebne obremenitve in odgovornosti, dodatka na tarifno skupino, dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času in dela v času dežurne službe (točke 2.2.1.3.a do 2.2.1.3.d);
- pri določanju in obračunavanju dodatkov za delo v manj ugodnem delovnem času in delo v času dežurne službe direktorice upošteval določbe KPDZSV in Zakona o delovnih razmerjih (točke 2.2.2.3.f, 2.2.2.3.g in 2.2.2.3.h).

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev

odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da zavod krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
prvi namestnik predsednika

Poslano:

1. Javnemu zavodu Mestne lekarne, priporočeno s povratnico;
2. Tanji Lajovic, priporočeno;
3. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
4. arhivu, tu.

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE • THE COURT OF AUDIT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 5800 • fax: + 386 (0) 1 478 5891
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 5880 • fax: +386 (0) 2 250 5896